

JULIA BURGERS-DROST

Sleutel naar het geluk

GROTE LETTER BIBLIOTHEEK
DEVENTER

1

Het is altijd weer wennen, de eerste tijd na een zomervakantie. Anneke de Greef strijkt vermoeid het te lange ponyhaar uit haar smalle gezichtje. ‘Ik zie er niet uit!’ bromt ze voor zich heen.

Uit haar schoudertas die naast haar op de grond staat, vist ze een spiegeltje. Glimneus, naar beneden getrokken mondhoeken. Het zomerbruin – wat was het heerlijk in Wallis! – gaat tanen, lichtgelig is ze.

Traag trekt ze een kam door het donkere haar dat tot op de schouders hangt. Even relaxen voor de vergadering begint. Uit de gang komen joelende stemmen, het laatste schooluur is begonnen.

Een zware mannenstem maant tot kalmte – de verordening heeft nauwelijks effect.

Ze huivert. Ze heeft de bevoegdheid zelf voor de klas te staan. Helaas bleek ze verre van geschikt. Ze had er indertijd beter aan gedaan haar studie afte breken. Nog kan ze het spaans benauwd krijgen als ze een groep kinderen samen ziet ‘scholen’. Geen orde kunnen houden, kinderen op wie je totaal geen indruk maakt...

Ze is een hele tijd overspannen geweest na

zes weken juf te hebben gespeeld. Ja, ze had het gespeeld, want ze was het niet echt.

Nee, Anneke de Greef heeft andere kwaliteiten. Het werk dat ze nu doet, bevalt haar uitstekend. Via het uitzendbureau kreeg ze de kans in te vallen voor iemand die zwanger is.

Op de scholengemeenschap is ze zo'n bé-tje een manusje van alles, al heeft ze de 'titel' secretaresse. 's Ochtends is er de telefoon die onophoudelijk rinkelt. Ziektemeldingen en dergelijke.

Met de jeugd zelf heeft ze zo goed als niets te maken. Onopvallend beweegt ze zich langs hen heen. Blij zelf niet meer te hoeven studeren.

Het is dat haar moeder zo graag wilde dat ze in haar voetsporen zou gaan wandelen. Haar moeder komt uit een geslacht waarin bijna iedereen, ook de aangetrouwden, bij het onderwijs werkzaam waren of zijn.

Haar eigen vader is een buitenbeentje. Werkt gewoontjes op een kantoor, fietst naar en van zijn werk. Werk, dat geen enkele uitdaging in zich heeft. Hij is er tevreden mee, gaat graag vissen en heeft als tweede hobby het kweken van fuchsia's. Kan uren en uren bezig zijn in de lange achtertuin.

Anneke zucht diep. Brr, wat een saai leven hebben haar ouders. Soms zou ze in opstand willen komen. Al die jaren die ze verknoeid heeft door de verkeerde studie te kiezen...

Dit baantje is wél aardig, daar niet van. Maar altijd is er de twijfel: Hoelang zal ze hier kunnen werken? Voor haar moeder was het een schrale troost dat ze tenminste op een school werkzaam is. Ook al staat ze niet voor de klas, ze zit toch dicht bij het vuur.

Anneke schuift haar tas weer onder haar stoel. Straks vergadering. Dat wordt wel zes uur voor ze thuis is. Ze is al aardig getraind in het samenstellen van de notulen. De sfeer tussen de leraren onderling bevalt haar wel. Men heeft haar niet alleen hartelijk verwelkomd, ook de manier waarop ze overal bij betrokken wordt is prettig. Wie weet geeft men haar als ze weg moet een denderende referentie mee.

Ze zet haar schrijfmachine af, ordent de keurig getypte velletjes. Zo, nu nog snel even kopiëren. Een grapje voor de conciërge, gauw een kopje koffie tappen.

Als eerste is ze in de lange leraarskamer aanwezig. Legt op iedere plaats de notulen van vorige keer klaar. Die van vóór de vakantie.

Halfvijf... het is nog een hele ruk tot zes uur!

‘Wist ik eigenlijk dat je zo laat thuis zou komen?’ Mevrouw De Greef staat met een verongelijkt gezicht in de deuropening als Anneke, hongerig en moe, het paadje naar de voordeur oploopt, de fiets aan de hand.

‘Jazeker, mam. Vergadering. Ik heb zelfs tussen de middag nog gebeld... U bent de laatste tijd wel vergeetachtig!’ Het is als grapje bedoeld, het ontgaat Anneke dat haar moeder een angstig gezicht zet.

‘Zou je denken... Jaja, nu weet ik het weer. Er is ook van alles en nog wat gebeurd. Papa ook met die ellendige fuchsia’s... Telkens komen er mensen om te kijken. Sinds dat stukje in de krant is het helemaal een ellende. Enfin, ga jij maar gauw aan tafel. Pa en Niels hebben de soep al op!’

In het toilet wast Anneke haar handen en frist ze haar gezicht op. Die mama, ze vergeet steeds vaker dingen. Misschien hoort het bij de leeftijd. Hoor je toch wel vaker? denkt ze onbekommerd.

Niels, een forse jongeman van twintig, bezig met een technische opleiding, begroet zijn zus-

je luidruchtig. Plaagt haar op zijn eigen manier. Wat is Niels toch anders dan zij. Hij heeft zo'n gemakkelijk karakter. Tobt nooit en te nimmer, neemt alles zoals het valt.

'Hoe was het op kantoor, pa?' Altijd dezelfde vragen. Hetzelfde ritme van iedere dag.

'Denk je dat je baan vast wordt, Anneke?' vraagt haar moeder als Anneke na een kort gebed haar ogen opent. Ze vouwt haar servet uit. Honger dat ze heeft! Zoals mama tomatensoep kan koken, uniek, vindt ze.

'Geen idee, mams. De vrouw voor wie ik inval wil misschien wel doorwerken, er kan zo veel tegenwoordig. De baby kan best mee... ik weet van sommige instellingen dat ze zelf een crèche hebben opgericht!'

Gretig lepelt Anneke haar soep, knabbelt een gebakken stengeltje met smaak op.

Haar moeder is het niet eens met dergelijke moderniteiten. Niels plaagt zijn moeder.

'Ons moeke vindt dat een vrouw achter het aanrecht hoort. Schortje voor. Koken, afwassen, man en kindertjes verzorgen. Geen baantje buitenshuis, hè mams? Wel, als ik nog eens trouw, wil mijn vrouw misschien wel werken, omdat ze zo'n goeie baan heeft. En ik? Hm, ik word wel huisman. Lijkt me best wat. En na-

tuurlijk ga ik dan overal klussen, want mijn opleiding biedt een beste basis voor zoiets. De kinderen neem ik dan wel mee!’

Zijn moeder gruwet van dergelijke fantasieën. Vader zwijgt, eet met tegenzin de witlof. Vreemd, Betske weet toch dat hij zo’n hekel heeft aan deze groente. Nog merkwaardiger is het dat ze het hun deze week al drie keer heeft voorgezet. Nou ja, het zal wel in de aanbieding zijn geweest. Hij berust erin, is in gedachten alweer bij de fuchsia’s. Straks wordt het winter. Er wacht hem nog veel werk.

Niels zorgt aan tafel voor de onderwerpen die besproken worden, vader komt er pas weer aan te pas als zijn vrouw hem na de pudding-met-mandarijntjes de Bijbel aanreikt.

‘Ja, zijn we even stil?’ Hij zegt het automatisch.

Net zo automatisch vouwt Anneke haar handen, dat is haar als kind zo bijgebracht.

Als vader De Greef voorleest, is hij een andere man dan de stille fuchsia-liefhebber. Hij proeft de woorden, de zinnen. Probeert op zijn manier Gods Woord door te geven.

Na het bidden staat hij meteen op, om naar de bloemenkas te verdwijnen. Het komt niet in hem op om een bord of schaal naar de

keuken te brengen.

Niels en Anneke stapelen de borden, ruimen de tafel af. In de keuken heeft mevrouw De Greef de schort alweer voor, die Anneke op haar rug weer lospeutert.

‘Mams... het is uw zangavond... wij wassen af! U bent vandaag wel erg in de war!’

Mevrouw De Greef staart haar dochter aan. ‘Ik ben wat moe... dat zal het zijn, lieverd. ’k Had vanmiddag opeens zo’n hoofdpijn, weet je. Net als vroeger, toen ik nog een meisje was. Nadat jullie geboren zijn heb ik het nooit meer zo erg gehad. Gelukkig had ik nog wat pijnstillers... van papa toen hij het onlangs in zijn rug had. Jaja, het is mijn zangavond, goed dat je me helpt herinneren, lieverd. Fijn dat jullie afwassen.’ Ze haast zich naar boven, neuriet een der wijsjes die het koor aan het inoefenen is.

‘Ik moet nog volleyen...’ begint Niels, terwijl hij een theedoek achter zijn broekriem propt.

Anneke zegt mild: ‘Dan ga je toch, ik kan dit afwasje wel alleen aan, broertje.’

Eigenlijk wil ze graag alleen zijn met haar gedachten. Niels houdt niet op met plagen en grappen. Je moet daarvoor in de stemming zijn.

En dat is ze niet! De hele dag voelt ze zich al in mineur.

Traag gaan haar handen te werk. Die vergadering vanmiddag... Brr, opeens voelde ze dat dit haar werk toch ook niet is. Bovendien: zit er wel toekomst in, ervan uitgaande dat ze voor vast werd aangesteld?

‘Wat wil ik dan wel?’ mompelt ze.

Eén ding weet ze zeker, ze durft er echter met niemand over te spreken. Zo graag, zo dolgraag wil ze op zichzelf wonen. Net als haar vriendin, Veroniek. Een eigen flatje. Alles op je eigen tijd doen, eten en drinken, je vrienden ontvangen.

Als ze nu mensen wil uitnodigen, moet er ‘overlegd’ worden. Haar eigen kamer is te klein. Dus de huiskamer moet tot haar beschikking staan. En als het gezellig begint te worden, zo na tien, komt haar moeder gluren of nog niemand aanstalten maakt om te vertrekken. Het is morgen toch weer vroeg dag? Er gaat niets boven de uurtjes rust die je geniet voor twaalf uur...

Anneke leunt met beide handen op de bodem van de aanrechtbak. Witte kantkragen van zeep deinen om haar polsen. Ze hoort haar moeder boven rommelen. Lieve mams, ze heeft

een moeder uit duizenden. Zeker weten. Om haar is het ook dat ze niet meteen uit huis wil, zonder aanleiding. Zo'n aanleiding zou bijvoorbeeld zijn als ze een baan kon krijgen in een andere stad.

‘Wil je de rits van mijn jurk dichttrekken, Anneke? Staat deze japon me nog wel?’

Anneke droogt haar handen af, ritst de jurk dicht. ‘Laat me eens zien: keurig. Te keurig, mams. Waarom koopt u toch niet wat vlotters? Een broekpak of zo...’

Haar moeder trekt een gezicht of ze zojuist een slok levertraan naar binnen heeft gewerkt. ‘Dat is voor de jeugd!’ zegt ze kordaat.

Anneke protesteert maar niet, het heeft geen zin iemand als haar moeder tegen te spreken.

‘Wat bent u de laatste tijd toch onzeker!’ moppert Anneke liefdevol. Wat zal het vreemd zijn om zelf ouder te worden, je ouders te zien aftakelen, zelf over ze te moederen. Zulke dingen lees je toch vaak? Ze huivert.

‘Onzeker? Jaja... ik vind het best moeilijk om mee te gaan met de tijd, schat. Al die ellende tegenwoordig... oorlogen, moorden! Ik durf 's ochtends de krant niet in te zien. Er zijn er meer die daar zo over denken. Enfin, vanavond zet ik alles uit mijn hoofd. Anneke, jij zou ook